

המועצה המתאמת של ארגוני הסגל האקדמי באוניברסיטאות

The Coordinating Council of the Faculty Associations

Prof. Yitzhak Mastai, Chair

פרופ' יצחק מסטאי יו"ר

יום שני 06 יולי 2026

יום שני כ"א תמוז תשפ"ו

לא להפרדה, לא לאפליה, לא לפגיעה באקדמיה הישראלית

אנחנו, חברי המועצה המתאמת של ארגוני הסגל האקדמי הבכיר באוניברסיטאות, מתנגדים בתוקף להצעת החוק המבקשת להרחיב את ההפרדה המגדרית גם ללימודים לתארים מתקדמים. אין חולק על החשיבות הלאומית שבהנגשת ההשכלה הגבוהה לחברה החרדית, אולם החוק המוצע אינו הדרך הנכונה לקדם יעד זה. חוק זה לא ייצור שילוב אמתי, אלא יפגע בערכי היסוד של האוניברסיטאות, ייצור חשש ממשי לאפליה תעסוקתית, ויפגע במעמדה הבין-לאומי של האקדמיה הישראלית.

אפליה תעסוקתית

הפרדה מגדרית בתארים מתקדמים אינה עניין טכני של חלוקת כיתות. משמעותה היא שמוסדות אקדמיים יידרשו, בפועל, לשבץ מרצים ומרצות בהתאם למינם ולא בהתאם למצוינותם. האקדמית. במציאות שבה הדרישה להפרדה נובעת ממגבלות על מפגש בין סטודנטים גברים לבין נשים במרחב ההוראה, זו תהיה פגיעה ישירה בשוויון ההזדמנויות, בחופש העיסוק ובזכויותיהן של חברות הסגל האקדמי.

פגיעה בערכי יסוד של האוניברסיטאות

האוניברסיטה היא מקום שבו רעיונות נפגשים, דעות מתנגשות, חוקרים וחוקרות עובדים יחד וסטודנטים מכל חלקי החברה לומדים זה לצד זה. תארים מתקדמים אינם מבוססים על כיתות גדולות והרצאות פרונטליות בלבד. הם נשענים על סמינרים קטנים, קבוצות מחקר, הנחיה אישית ומקצועית לפי תחום מומחיות, עבודה משותפת במעבדות, בסמינרים ובקבוצות מחקר ושיתופי פעולה מדעיים. הפרדה מגדרית סותרת את המהות הזאת. היא פוגעת בחופש האקדמי ומחליפה תרבות של שוויון ופתיחות בתרבות של הפרדה והדרה. אין כל דרך ליישם הפרדה מגדרית מבלי לפגוע באופן מהותי באיכות המחקר וההוראה.

פגיעה במעמד הבין-לאומי של האקדמיה הישראלית

אוניברסיטאות המחקר המובילות בעולם הדמוקרטי פועלות על יסודות של שוויון, חופש אקדמי ומפגש בין נשים וגברים בלימוד, במחקר ובהוראה. הפרדה מגדרית בתארים מתקדמים באוניברסיטאות בישראל צפויה לעורר ביקורת באקדמיה הבין-לאומית, ותפגע במעמדה של האקדמיה הישראלית, שנחלש ממילא בשנים האחרונות. ישראל חייבת להמשיך להשתייך לקהילת אוניברסיטאות המחקר המובילות בעולם ולא לאמץ מודלים שמרחיקים אותה מערכי השוויון, הפלורליזם והמצוינות שעליהם נשענת האקדמיה המודרנית.

אנחנו קוראים לחברי הכנסת לדחות את הצעת החוק ולפעול לקידום שילוב אמתי של החברה החרדית בהשכלה הגבוהה בלי לפגוע בערכי היסוד של האקדמיה ובמעמדה. הדרך הנכונה לעשות זאת היא באמצעות הקפדה על לימודי ליבה בשנים שלפני הלימודים האקדמיים, השקעה במכינות, מלגות, ליווי אישי, ותמיכה אקדמית — לא באמצעות הרחבת ההפרדה המגדרית ופגיעה בעקרונות הליבה של אקדמיה מצטיינת.

אורי גופנא, יו"ר אוני' תל אביב
חגי פרץ, יו"ר הטכניון
רם רשף, יו"ר אוני' חיפה

שאול אורג, יו"ר האוני' העברית
רמי יוסף, יו"ר אוני' בן גוריון
שרגא שוורץ, יו"ר מכון ויצמן
יצחק מסטאי, יו"ר אוני' בר-אילן

אוניברסיטת בן-גוריון בנגב
Ben-Gurion University of the Negev